

This project is funded
by the European Union

**Support to Secondary Health Care Reform
in Ukraine**

**Сприяння Реформі Вторинної Медичної Допомоги
в Україні**

The project is implemented
by EPOS Health Consultants
in consortium with NICO/ECORYS

1

Реформа вторинної медичної допомоги в Україні: політична необхідність, доцільність та тактика переходу до використання стратегії госпітальних округів

***Д-р Володимир Рудий,
Національний координатор Проекту з питань
політики
та законодавства у сфері охорони здоров'я***

This project is funded
by the European Union

Основні проблеми організації лікарняної допомоги в Україні (1)

2

- **занадто велика за кількісними показниками мережа лікарень загального профілю, структура якої жорстко дублює адміністративно-територіальний поділ країни до рівня району включно;**
- **значна кількість малопотужних та недостатньо забезпечених необхідними для надання повноцінної вторинної допомоги персоналом і обладнанням сільських дільничних лікарень, що фактично діють не як повноцінні лікарні, а як заклади соціального притулку та догляду;**
- **значна кількість так званих відомчих лікарень;**
- **відсутність чіткої й прозорої системи направлень між рівнями первинної, вторинної та третинної допомоги;**
- **застарілі підходи до планування та управління на рівні медичних закладів;**

This project is funded
by the European Union

Основні проблеми організації лікарняної допомоги в Україні (2)

3

- **відсутність автономії та гнучкості лікарень;**
- **фінансування лікарень за методом постатейного кошторису замість запровадження методів оплати, спрямованих на врахування результатів діяльності та формування мотивацій до підвищення якості послуг та ефективності використання ресурсів.**

This project is funded
by the European Union

Основні принципи організації ВМД

Європейський підхід

A. Рівень медичного

закладу (мікрорівень):

- Автономія лікарень
- Контрактні стратегічні закупівлі медичних послуг за державні кошти
- Орієнтовані на результат, створення стимулів до підвищення якості та ефективності використання ресурсів
- механізми оплати діяльності лікарень
- Чітка та прозора система направлень між ПМСД та ВМД

B. Рівень регіону (макрорівень):

- Створення та функціонування міжтериторіальних госпітальних округів з розрахунку на 100 – 200 тис. населення та забезпечення доступності повноцінної лікарняної допомоги протягом 1 години

Українська практика

A. Рівень конкретного медичного

закладу (мікрорівень):

- Лікарні – бюджетні установи, що не мають автономії та гнучкості
- Відсутність контрактних відносин між державою та лікарнями
- Фінансування лікарень на основі методу постатейного кошторису, що не сприяє створенню мотивацій до підвищення якості та ефективності
- Відсутність чіткої системи направлень між ПМСД та ВМД

B. Рівень регіону (макрорівень):

- Тісно прив'язана до адміністративного поділу території країни структура мережі лікарень без врахування чисельності населення, що обслуговується

This project is funded
by the European Union

Результати чинної української практики

- **Неефективне планування**
- **Низька якість медичної допомоги**
- **Неефективне використання дефіцитних державних ресурсів**

This project is funded
by the European Union

- **Усунути ці недоліки може допомогти перехід до використання підтверджених досвідом провідних європейських країн основних принципів організації системи медичного обслуговування, в тому числі, стратегії госпітальних округів**
- **Ця апробована часом європейська практика базується, зокрема, на Рекомендації щодо медичного обслуговування N 69, прийнятій Генеральною конференцією Міжнародної організації праці ще 12 травня 1944 р.**

This project is funded
by the European Union

Україна: найважливіші можливі політичні перешкоди

- Чинне законодавство явно не підштовхує органи місцевого самоврядування до прийняття відповідних рішень (результат – політика вичікування)
- Керівники на національному та місцевому рівнях погано ознайомлені з європейським досвідом та можливими позитивними результатами його застосування
- Значна частина місцевих керівників та органів місцевого самоврядування при прийнятті рішень щодо планування та організації діяльності лікарень керується не аргументами необхідності підвищення якості та ефективності використання ресурсів системи ОЗ, а власними політичними амбіціями та інтересами (“краще маленьке, погане, але своє”)
- Керівники та медичний персонал лікарень за відсутності достатнього розуміння стратегії госпітальних округів та боязні втрати роботи й посад можуть перетворитися на опонентів реформи та підбурювати до опору населення

This project is funded
by the European Union

- **Найкраще було б запроваджувати стратегію госпітальних округів в процесі адміністративно-територіальної реформи**
- **Однак, ця реформа буксує, й невідомо коли її реально буде розпочато**
- **Система ОЗ чекати не може!!!**

This project is funded
by the European Union

Що можна зробити в цих політичних реаліях?

- Чинний Господарський кодекс (ГК) України передбачає можливість створення господарських об'єднань підприємств, в тому числі державних і комунальних
- Ця можливість абсолютно легально може бути застосована й для створення міжтериторіальних господарських об'єднань лікарень із статусом комунальних некомерційних підприємств, засновниками яких виступатимуть відповідні місцеві ради

This project is funded
by the European Union

Яких переваг дозволить досягти прийняття цих рішень?

I. Автономізація лікарень завдяки зміні їх господарсько-правового статусу й реорганізації в комунальні некомерційні підприємства

гнучкість у прийнятті рішень щодо управління переданими державними фінансовими ресурсами, визначення власної організаційної структури (відділення, ліжковий фонд, штати тощо)

II. Перехід на роботу в умовах державних контрактів на закупівлю медичних послуг

Нові орієнтовані на результат та створення мотивацій методи оплати діяльності лікарень

III. Чіткий розподіл функцій між членами об'єднання лікарень за надання конкретних видів послуг всьому населенню зони обслуговування та забезпечення функціональної реструктуризації ліжкового фонду

IV. Збереження за членами об'єднання статусу самостійних юридичних осіб

Врахування амбіцій головних лікарів

V. Поступовий перехід до створення госпітальних округів та забезпечення оптимізації мережі лікарень на основі цієї стратегії

This project is funded
by the European Union

Support to Secondary Health Care Reform in Ukraine

Сприяння Реформі Вторинної Медичної Допомоги
в Україні

The project is implemented
by EPOS Health Consultants
in consortium with NICO/ECORYS]

11

Дякую за увагу!